

Molts gestos, pocs resultats

La política de marcat to valencianista que el nou president ha propugnat des de la Generalitat Valenciana ha topat amb bona part del sector més espanyolista del PP, molt proper a Eduardo Zaplana. Les pressions del partit, unides a una política de llums i ombres, han afectat de ple projectes com la reforma de l'Estatut o el decàleg per a l'ús del valencià.

Lendemà de ser proclamat candidat pel PP a la presidència de la Generalitat, Francesc Camps empenia la marxa cap al Penyagolosa, el segon cim més alt i el més emblemàtic del País Valencià. Volia demostrar –i mesos després així es va complir– que podia assolir la cota –geogràfica i política– més alta del país. L'aleshores candidat encetava d'aquesta manera una llarga campanya cap a la presidència de la Generalitat, marcada per constants referències a les senyes d'identitat dels valencians.

De fet, en baixar del Penyagolosa, va iniciar una gira pel país que va inaugurar amb un viatge a Morella –simbòlica porta d'entrada al territori valencià– i que va continuar pel Puig, icona de la conquesta de València de Jaume I. Va fer actes de campanya al monestir de Vallidigna i en un viatge a Àustria va proposar de commemorar conjuntament el 2006 l'any de la dinastia dels Àustries i el País Valencià, amb l'objectiu de recordar el 300 aniversari de la jura dels Furs del Regne de València per l'arxiduc Carles. I, per acabar d'afilar el perfil, va proposar la reivindicació de l'històric Tribunal de les Aigües i la celebració, per al 2008, de l'Any Jaume I, coincidint amb el 800 aniversari del fundador del Regne de València.

Aquella allau de bones intencions, que van coincidir en poc més de dos mesos, va sorprendre fins i tot el més incrèdul dels comentaristes de la vida política valenciana, acostumats com estaven a la frivolitat i a la insensibilitat patriòtica de l'antecessor Zaplana. I és que, en realitat, semblava que Camps podria encetar

una nova etapa. Si més no, veia en el País Valencià –per a ell, això sí, Comunitat Valenciana– alguna cosa més que un magnífic mercat turístic.

Les referències simbòliques van continuar fins a la presa de possessió com a president de la Generalitat, el mes de juny passat. Camps va fer el discurs íntegrament en valencià –era el primer president de la Generalitat que ho feia–, es va comprometre a reforçar el País Valencià com a nacionalitat històrica i va jurar el càrrec sobre quatre llibres: la Constitució, l'Estatut d'Autonomia, la Bíblia i –aquí ve la sorpresa– un exemplar d'una edició facsímil d'*Els Furs*.

La reivindicació de tot aquest imaginari valencià per part de Camps, però, rebria aviat un toc d'atenció del ministre Zaplana, que fins al moment se n'havia mantingut, amb més o menys dissimulació, al marge. La intolerància de Zaplana cap a qualsevol mostra d'autonomia del nou Consell va començar a fer-se notar a través dels seus més íntims aliats, sobretot Serafín Castellano, portaveu del partit a les Corts. Així, la reforma de l'Estatut, que va ser una de les promeses més fermes de Camps durant la campanya, va quedar aparcada.

El primer avis. El colp va ser dur. Camps s'havia compromès a fer una reforma "sense cap tipus de por i sense cap tipus de límit, dins del marc de la Constitució". Fins i tot va deixar veure que estaria disposat a negociar la capacitat de dissolució de les Corts. Però Zaplana va replicar immediatament que una reforma que incloguera la dissolució de les Corts no seria autoritzada a Madrid. De fet, el vicepresident Javier

Arenas i el mateix Mariano Rajoy van desaprovar la iniciativa de Camps.

La paralització de la reforma de l'Estatut, dictada personalment per Zaplana, va provocar un dels primers enfrontaments visibles entre president i expresident pel que fa a l'aposta valencianista del nou Govern. Però la política de gestos i fins i tot d'exaltació patriòtica no solament no es va paralitzar, sinó que va viure, pocs dies després, un dels episodis més significatius amb l'anunci de la compra per part de la Generalitat del claustre del monestir cistercenc de Santa Maria de Valldigna, una operació d'un milió d'euros que el conseller de Cultura, Esteban González Pons, va qualificar d'"una de les millors –si no la millor– notícies que podré anunciar aquesta legislatura". El famós claustre fa més de vuitanta anys que es va traslladar a una finca de la serra madrilenya, i ja des dels primers governs socialistes la seua adquisició ha estat objectiu de la Generalitat. Ara, després de l'acord amb els propietaris, el retorn del claustre s'ha interpretat com la recuperació d'un "símbol de la grandesa i sobirania del poble valencià".

Després de tota aquesta exhibició patriòtica, només quedava una cosa per reivindicar: la llengua. El dia 1 d'octubre González Pons presentava a Ares del Maestrat –més simbolisme encara: va ser el poble des d'on Jaume I va iniciar la conquesta de les terres valencianes– un decàleg de mesures per impulsar l'ús del valencià a l'administració. El document estableix, entre altres aspectes, que els funcionaris que atenen el públic hauran de començar la conversa en valencià, que les intervencions públiques dels alts càrrecs hauran de fer-se en valencià, que les comunicacions que remetien les institucions als ciutadans seran en valencià i que la imatge pública i corporativa de la Generalitat es farà en valencià.

La llengua recomanada. La presentació del decàleg va provocar un autèntic terratrèmol polític. El conseller de Presidència, Alejandro Font de Mora, es va afanyar a puntualitzar que "el decàleg són només recomanacions". "El valencià –assenyalava– s'ha de tractar amb *cariño* i sense imposicions." L'alcalde d'Alacant, Luis Díaz Alperí, sense tants

Francesc Camps va jurar el càrrec de president de la Generalitat el passat 20 de juny sobre quatre llibres: la Constitució, l'Estatut d'Autonomia, la Bíblia i un exemplar d'una edició facsimil d'*Els Furs*. Aquest fet, juntament amb altres gestos, com la presentació d'un decàleg de mesures per promoció de la valencià, li han donat una imatge molt diferent a la de Zaplana, i fins i tot ben vista en molts sectors de l'esquerra.

miraments, assegurava que era massa gran per a aprendre una altra llengua.

Així, donades les constants desaprovacions del ministre i les pressions internes del partit, Francesc Camps va optar per la prudència en el discurs del Nou d'Octubre per assegurar –ara sí, en castellà– que no hi hauria imposicions lingüístiques.

Des d'aleshores, la llengua ha estat un dels punts calents en la política valenciana. Les reaccions en contra del decàleg s'han continuat produint dins del partit. Els alcaldes alacantins del PP censuren contínuament el decàleg de Camps, la Diputació de València, propera a l'expresident Zaplana, ha rebutjat una moció d'adhesió al decàleg i continua subvencionant la secessionista RACV (Real Academia de Cultura Valenciana), i els pesos pesants del PP d'Alacant s'han desmarcat obertament de les mesures en favor de la promoció del valencià. Al final, tot es redueix a un constant estira-i-arroña entre el nucli més dur de seguidors de Zaplana (el president de la Diputació de València i els dirigents del PP d'Alacant) i el Govern de la Generalitat.

Siga per les pressions internes del partit o siga per la manca de voluntat política del Consell, el fet és que aquesta política de gestos s'ha quedat massa sovint en una mera declaració d'intencions sense resultats pràctics. De fet, encara avui continuen produint-se episodis com els de l'Alcúdia (quan una representant de la Conselleria d'Agricultura va contestar en anglès un llaurador que li parlava en valencià) o els de Xàbia (on el regidor de nacionalitat britànica Tony Cabban menyspreava el valencià en una entrevista a un diari anglès), que posen en dubte la validesa de les polítiques lingüístiques de la Generalitat.

De fet, encara queden assumptes pendents –i molt més urgents–, com l'homologació dels títols de valencià i català o l'exigència del requisit lingüístic per a tota la funció pública. Sense oblidar que un dels principals instruments per a la normalització del valencià, Ràdio Televisió Valenciana, emet avui dia més del 65% de la seua programació en castellà.

Rosanna Melià